

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, 1680

24. An in obtinendis beneficiis liceat pacifici de aliquo temporali,
retribuendo tanquam motivo, seu pro recompensatione gratuita? Et
notatur eiusmodi pacta continere semper labem Symoniæ. Sed an sit ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76372](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76372)

RESOL. XXIV.

An in obtinendis beneficiis liceat pacisci de aliquo tempore, retribuendo eamquam motivo, seu pro recompensatione gratuita?

Et notatur ejusmodi pacta continere semper labem simoniae.

Et an si simonia, si aliquid detur pro labore suscepto eundo, & redeundo ad beneficij collatorem, &c. Ex part. 2. tr. 16. & Misc. 2. Ref. 37. aliis 39.

Sup. hoc in §. 1. Videretur respondendum negativè ex cap. finali, dualis ref. extra de pacis, ubi hæc verba habentur. In sequ. & sup. in ref. 2. 1. §. 5. Quæro secundo, & seq. & si vacas otio, leg. inf. do. triam ref. 49.

2. Non reticem tamen contrarium docere Valent. tom. 3. disp. 6. quæst. 16. punct. 3. ubi sic asserit: Daobus modis potest fieri tale pactum, de quo loquimur; uno modo ita, ut promissio temporalis petatur aliquo modo in jure prohibito: ut quasi temporale debeatur ratione rei spiritualis tanquam ejus pretium, ut spiritualis est. Et sic certum est, id esse simoniam prohibitam, vel jure naturæ, vel jure positivo. At ejusmodi pacta damnantur in capitulis citatis pro contraria sententia. Altero modo potest pactum fieri ita, ut petatur promissio temporalis eo modo, & eodem prorsus titulo conferendi, quo licitum est, ipsum temporale actu recipere, & dare pro spirituali, videlicet tanquam stipendium, vel remunerationem quandam cujusdam operis, vel officij, quod secundum communem quidem rationem officij consideratur meretur, etiam ex justitia, recompensationem: & consideratur etiam ut officium spirituale, meretur remunerationem gratuitam, & sic de temporali, pro spirituali pacisci, in foro conscientie licitum est. Ita Valentia, qui citat Gabrielem, Cajetanum, Sorum, & alios. Et ita etiam novissimè post Valentiam, docet hanc sententiam ex eadem Societate Iesu, Adamus Tannerus in 2. 2. disp. 5. q. 8. dub. 3. n. 76.

3. Igitur dicendum est probabiliter, quod eo modo, quo sine simonia, licet temporale pro spirituali dare, vel recipere etiam licet de hoc ipso pacisci, nempe tanquam dando, vel ex gratitudine, vel etiam ex justitia, non quidem pro re spirituali, ut spiritualis est, sed spectata secundum communem ratione laboris pro ut ex obligatione onerosa suscipitur.

4. Unde ex hoc capite, nempe pro suscepto labore, Suarez de Relig. tom. 1. lib. 4. disp. 53. n. 17. ex Navario adnotavit, non esse simoniam si aliquid detur pro labore suscepto eundo, & redeundo ad beneficij collatorem, vel in recompensationem alicujus damni, quod ea de causa patitur, aut alterius lucri, quod amittit. Sed cavendum est, ne sub hoc colore aliquid accipiatur, ultra æstimationem talis laboris, vel damni secundum in ref. 2. 1. §. 5. spectari, alias simonia non evitabitur. Ita Suarez, His. ad lin. 8. sed quoad hoc ultimum, impugnat nominatim à Rodriq. in sum. tom. 4. cap. 133. n. 19. quia, [El dicho trabajo (hæc sunt ejus verba) y la compensa del dano, y de la ganancia, que se pierde, son cosas meramente temporales, las cuales con dineros se pueden vender. Empero sera pecado de injusticia, mortal, o venial segun el exceso del dinero, que se da.] Hæc ille. Igitur secundum Rodriguez, si detur aliquid notabile ultra æstimationem laboris, non erit peccatum simoniae, sed injustitiæ, quia emittitur ille labor ultra justum premium, quod meretur. Sed hoc peccatum injustitiæ, existimo ego quod evitari etiam potest; si illud plus quod

labor ille non meretur, detur liberaliter, & gratis; ita ut in tali casu addit contractus justæ emptionis, & liberæ donationis. Notetur hæc, quia sedebant multos scrupulos.

RESOL. XXV.

An si quis promittit aliquam summam pecunie pro beneficio obtinendo, protestans se illam daturum gratitudinis causa, & non ex debito justitiæ, incurrit in crimen simoniae?

Et notatur, quod si resignas beneficium ea intentione, & spe, ut alterum tibi à Superiore conferatur, alias non resignaturus, non eris simoniacus.

Et quid, si prædictam spem verbis, aut scripto quis hoc exprimat Superiori? Ex part. 6. tract. 7. & Misc. 2. Refol. 42.

§. 1. Affirmativam sententiam tenet novissimè Fig. ciscus Sylvius in resolutionibus variis, verbis, si monia 2. conclus. 2. ubi sic ait: Talis promissio est pactio quædam, & contractus non gratuitus, faciem si feceris: Et quamvis Titius dixerit, loco gratitudinis, non beneficij causa, illa ejus propositio seipsum destruit: indicabat enim se gratis daturum, & tamen inibat contractum non gratuitum, hoc ipso quo promittebat 100. florenos post obtentum beneficium dandos, si nimirum ejus consilio, seu interveniu obtineret. Nam hæc promissio non erat de re sola gratitudine danda. Si namque illo, qui collatori multum gratus erat, totum id præstante, quod Titius ab eo petebat, Titius non obtinisset illud beneficium, Titius non sensisset se obligatum dare illi 100. florenos: quia solum promiserat dare post obtentum beneficium: & tamen gratitudinem debuisse ipsi mediatori propter operam præstitam. Ita Sylvius, cui adde Bonacinum tom. 1. disp. 1. de simonia, q. 6. punct. 1. n. 7. & Fillucium tom. 3. tract. 45. cap. 10. n. 24. ubi ita asserit. Nec obstat, quod talis promissio illicita sit, quando tanquam ex justitia debita exigatur; at si postuletur solum ex benevolentia, non apparet aliquid mali: ut enim gratis promissio fieri potest, ita etiam postulari tanquam gratis ex benevolentia conferenda. Respondeo enim si postuletur post factum gratis beneficium, non esse illicitum seclusa palliatione iniquæ intentionis, etsi ordinari ad id non obliget gratitudo: at si postuletur ante præstitum obsequium, & ut conditio necessaria, sine qua beneficium non dabitur, etiam si liberaliter postuletur, est aperta simonia, est enim pactio & contractus, faciam si feceris; & licet addatur, nisi facias liberaliter, tamen est falsa propositio, & seipsum destruit: hoc enim pacto aperiretur via simoniis omnibus & ulsibus. Hæc omnia Fillucius. Vide etiam Raphaellem de la Torre in 2. 2. D. Tb. q. 100. n. 6. disp. 3.

2. Sed contrariam sententiam tenet novissimè Cœlestinus in compend. Theol. mor. tract. 7. cap. 4. n. 3. ubi sic ait: Difficulus, utrum id quod est dandum ex gratitudine, in pactum deduci possit absque labe simoniae? Respondeo primò non posse, si pactum fiat de reddenda gratitudine tanquam debita ex justitia, ratione rei spiritualis, & tanquam pretium illius, ut spiritualis est. Respondeo secundò, posse gratitudinem deduci in pactum, si solum petatur, ut debita jure naturæ ratione beneficij collati: quia si finis est licitus, etiam media ad finem sunt licita; sed intendi potest spe gratitudinis aliquid beneficium pro obsequio temporali, vel è contrario: ergo pactum, quo mediante impetratur finis, non potest esse illicitum, nec simoniacum. Ita Cœlestinus. Cui adde Ghilinum in pract. resolut. cap. conscient. verb. beneficium, n. 7. ita asserentem. In obtinendis beneficiis licet pacisci de aliquo temporali re-